

послуг (розподілу коштів). Саме їхня недосконалість призводить до більшості проблем у фінансуванні системи охорони здоров'я.

Список використаних джерел

1. Lekhan V. Ukraine: Health System Review / V. Lekhan, V. Rudi, M. Shevchenko // Health Systems in Transition. – 2015. – Vol. 17 (2). – P. 1–153.

2. Дослідження інформаційно-аналітичного центру «RATING Pro». Використано результати опитувань Eurobarometer, International Social Survey Programme, опитування International Republican Institute та спеціального національного опитування Соціологічної групи «Рейтинг» у червні 2015 року (2000 респондентів) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ratingpro.org/research/ukrainian-medicine-reform-2.html>. – Назва з екрана.

3. Про Стратегію сталого розвитку «Україна-2020»: Указ Президента України від 12 січ. 2015 р. № 5/2015 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 4. – Ст. 8.

Тацієнко В. В. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри фінансового права та фінансового адміністрування Національної академії внутрішніх справ

ФІНАНСОВІ РОЗСЛІДУВАННЯ: ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ В УКРАЇНІ

Процес євроінтеграції України нині є одним із першочергових завдань уряду. Питання ефективної імплементації вивчають найуспішніші науковці в галузі економіки, фінансів та права. Однак досі це не дало однозначно позитивних результатів щодо вирішення поставлених завдань. Основною проблемою в цьому контексті залишається успішна адаптація всіх сфер діяльності України у ході процесу інтеграції до європейських стандартів. Постійні зміни навколишнього середовища, пов'язані з багатьма чинниками (кризові явища в економіці, проведення антитерористичної операції, погіршення

економічних взаємовідносин з Росією тощо), додаткового ускладнюють цей процес [1, с. 175].

Глобалізація світових фінансових ринків призвела до поступового розмивання кордонів між внутрішніми і зовнішніми джерелами незаконного капіталу, схемами його відмивання незалежно від місця злочину або отримання доходу від злочинної діяльності. Розвиток ринку фінансових послуг, посилюючи взаємозв'язок між різними фінансовими інститутами, дав змогу злочинцям використовувати практично будь-який із них для відмивання коштів. Ефективна протидія злочинам у фінансовому секторі можлива лише шляхом об'єднання політичних і правових зусиль держав. Пріоритетним напрямом входження України до регіональної та глобальної системи протидії злочинам у фінансовому секторі є вектор європейського співробітництва, і передусім у межах європейських регіональних організацій [2, с. 36].

Ми розуміємо, що розвиток сучасної системи фінансових розслідувань не може бути ефективним без урахування найкращих світових практик і розробок у цьому напрямі [3]. Для розуміння сутності категорії «фінансові розслідування» та можливості її використання у вітчизняній практиці доцільно вивчати досвід країн, у яких боротьба з економічною злочинністю в умовах ринкової економіки має багатшу історію, правоохоронні органи набули достатньо досвіду, а також активного розвитку набули недержавні інструменти протидії злочинній діяльності, зокрема у фінансовій сфері. Фінансове розслідування – це вивчення фінансової звітності та відслідковування фінансових операцій, що спрямоване на виявлення фінансових порушень та злочинів. Фінансові злочини тлумачать як узагальнене поняття, що поширюється на різноманітні види незаконних дій, пов'язаних з отриманням, використанням і розподілом фінансових ресурсів, а саме: підроблення цінних паперів і грошей, відмивання коштів, шахрайство з кредитними картками, порушення податкового законодавства тощо [4, с. 190]. Ключовими категоріями фінансових розслідувань є: економічна злочинність (зокрема податкова); злочини, що формують нелегальну економіку;

фінансування тероризму й здійснення інших тяжких та особливо тяжких злочинів. Більшість протиправних дій у фінансовому секторі є розгалуженими в просторі та часі, здійснюються із застосуванням заздалегідь вирахованих схем, які юридично майже бездоганні, що, на перший погляд, не дає підстав вважати їх злочинними. Викриття таких злочинів можливе лише шляхом здійснення комплексу оперативно-розшукових та кримінально-процесуальних дій, спланованих на підставі результатів поглибленого аналізу значних обсягів інформації фінансово-економічного змісту. Предмет фінансових розслідувань формує така інформація [5, с. 256]:

- перенаправлення фінансових і товарних потоків і/або викривлення інформації про фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання під час вчинення економічних злочинів;

- фінансові й товарні потоки, їх маскуванню й відображенню в системах банківського й неофіційного обліку під час наркоторгівлі, торгівлі зброєю, людьми або людськими органами, контрабанди, порнобізнесу, контролю над проституцією й нелегальною трудовою міграцією тощо;

- фінансові потоки, їх маскуванню й відображенню в системах банківського й неофіційного обліку в процесі організації та вчинення терористичних дій, бандитизму, екстремістської діяльності, а також формування незаконних збройних формувань тощо.

Накопичений в Європі досвід забезпечення фінансової безпеки держави засвідчує, що в Україні має бути створено єдиний центральний орган виконавчої влади, відповідальний за профілактику і розслідування всіх видів фінансових правопорушень і здійснення фінансового контролю. Необхідною постає імплементація у вітчизняне законодавство європейської моделі органів, що поєднують в собі контрольно-ревізійні функції та функції досудового розслідування у сфері запобігання та протидії фінансовим правопорушенням.

Таким чином, основне завдання проєвропейських реформ полягає в зменшенні обсягів тіньової економіки, запобіганні відмиванню коштів, контрабанді та корупції з приведенням їх до

мінімального, економічно безпечного рівня. Одним із заходів щодо розв'язання цього питання є демілітаризація податкової міліції та створення на її засадах (а також департаментів МВС України і Служби безпеки України) служби фінансових розслідувань. Створення Служби фінансових розслідувань України – це стратегічний крок для поліпшення бізнес-клімату, залучення інвестицій та подальшого розвитку економіки.

Список використаних джерел

1. Козьмук Н. І. Імплементация європейських стандартів функціонування фінансової системи в умовах інтеграції України у європейський простір / Н. І. Козьмук // Вісник Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – 2015. – Т. 20, Вип. 1 (2). – С. 175–178.

2. Бисага К. В. Нормативно-правове регулювання в Європейському Союзі протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищення (наднаціональний рівень) // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2016. – № 3. – С. 35–42.

3. Продан М. Сучасна система фінансових розслідувань має враховувати найкращі світові практики [Електронний ресурс] / М. Продан. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/296965.html>. – Назва з екрана.

4. Лепський С. І. Зарубіжний досвід використання фінансових розслідувань у правоохоронній діяльності / С. І. Лепський // Право і суспільство. – 2014. – № 2. – С. 189–194.

5. Лепський С. І. Фінансова інформація про злочинну діяльність як предмет фінансових розслідувань / С. І. Лепський // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2013. – Вип. 1. – С. 251–257.